

РЕШЕНИЕ

17 март 2021 ел

КАРАР

№ 1-16

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Яңа Тинчәле авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган жирләргә көрмәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Әйләнә-тире мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Яңа Тинчәле авылы жирлеге Уставы нигезендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә керми торган Яңа Тинчәле авыл жирлеге территориясендә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләрдә яшел үсентеләрне рациональ файдалану, саклау һәм яңадан житештерү максатларында, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Яңа Тинчәле авыл жирлеге Советы

КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Яңа Тинчәле авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган жирләргә көрмәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында нигезләмәне күшымтадагыча расларга.

2. Әлеге карар Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru/> рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә, шулай ук Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://buinsk.tatarstan.ru> адресы буенча урнаштырылырга тиеш.

3. Әлеге карар үтәлешен тикшереп торуны үз жаваплылыгымда калдырам.

ТР Буа муниципаль районы Яңа Тинчәле
авыл жирлеге башлыгы

Р.К. Мадышев

**Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Яңа Тинчәле авыл
жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды
жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган
жирләргә көрмәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында нигезләмә**

Әлеге нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Гражданнар кодексының 15 маддәсе, Россия Федерациясе Урман кодексы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 январенләгә 7-ФЗ санлы Федераль законның 61, 68, 77 статьялары, Яңа Тинчәле авыл жирлеге уставы нигезендә халыкның экологик иминлеген тәэммин итү максатында эшләнгән һәм Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Яңа Тинчәле авыл жирлеге территориясендә (алга таба – авыл жирлеге) Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган жирләргә көрмәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибен билгели.

1. Төп төшенчәләр

Әлеге нигезләмәдә түбәндәгә төп төшенчәләр кулланыла:

Яшел утыртмалар – табигый һәм ясалма агач, қуак һәм үлән үсемлекләре(паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәклекләрне, шулай ук аерым торучы агачлар һәм қуакларны кертеп).

Табигый территорияләр–бердәм географик (климатик) шартларда формалаштырылган жирлек рельефының, туфракларның, үсемлекләрнең билгеле бер төрләрен үз эченә алган, хужалык эшчәnlеге кагылмаган яисә аз кагылган территориияләр.

Территорияне яшелләндерү – табигый барлыкка килгән үсемлек участоклары, ясалма рәвештә барлыкка килгән яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге жирләрнең аз төзелешле, 50 проценттан да ким булмаган өлешен үсемлекләр катламы тәшкил иткән участоклары.

Урманлы территориияләр – төрле функциональ билгеләнештәге, табигый барлыкка килгән урман үсемлекләре белән капланган табигый территория участоклары.

Агач – диаметры 5 см дан ким булмаган кәүсәсе ачык беленеп торган, 1,3 м биекләтәге (үсентеләрдән тыш) үсемлек.

Куаклык – күпъеллык, берничә кәүсәле (агачтан аермалы буларак), туфракның иң өслегендә үсә торган үсемлек.

Үлән катламы – газон, табигый үлән үсемлеге.

Әрәмәлек – нинидидер бер урында куе булып үсүче үсемлекләр, қуаклар.

Яшел массив –территориясендә 50 нөсхәдән артык 15 еллык (һәм аннан да өлкәнрәк) агачлар үскән территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян килү–яшел үсентеләргә аларның үсүен туктатуга китерми торган зыян салу, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик

зыян китерүү, кабыгының бөтенлөгөн бозу, тере тамыр капламын бозу, яшел утыртмаларның яки тамыр зонасындагы туфракның зааралы матдәләр белән пычрануы, ут төртүү яки башка төр йогынты ясау.

Яшел утыртмаларны юк итү — яшел утыртмаларны кисү яки аларның үсүе тукталуга китергән зыян салу.

Компенсацион яшелләндерүү—юк ителгән яки зыян күргән үсентеләрне (2 коэффициент белән) яңадан торгызу.

2. Яшел утыртмаларны саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклау, рекреация, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмаларның сакланышын һәм үсүен тәэммин итү буенча бурычлар түбәндәгеләргә йөкләнә:

2.2.1. оешмаларга— күрсәтелгән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән участокларда – әлеге оешмаларның житәкчеләренә.

2.2.2. милектә яки арендада булган участокларда – юридик затларга һәм гражданнарга – милекчеләргә яки арендачыларга.

2.3. Яшел үсентеләр урнашкан жир кишәрлекләре хужалары, кулланучылар һәм арендачылары яшел утыртмаларның сакланышын тәэммин итәргә, яшел утыртмаларны тиешле карауны тәэммин итәргә тиеш.

2.4. Әлеге нигезләмә авыл жирлеге территориясендә агач-куак кисүгә бәйле проектлау, төзелеш, ремонт һәм башка эшләр алыш баручы барлык гражданнарга һәм милек формасына бәйсез рәвештә барлык оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территориясендә хужалық, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге нигезләмә белән билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.6. Жир кишәрлеген сайлау актында, төзелеш, хужалык һәм башка төр эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм ышанычлы белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел үсентеләргә йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшелләндерелгән территорияләрне һәм яшел массивларны, яшел утыртмаларның үсүен тәэммин итү белән бергә ярашмый торган куллану рөхсәт ителми.

3. Яшел утыртмаларны (агачлар, куаклар) кисү тәртибе

3.1 Авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмаларны рөхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территориясендә агач һәм куаклар кисү рөхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт авыл жирлеге Башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел утыртмаларны кисүгэ рөхсәт алу өчен, мөрәжәгать итүче авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе исеменә билгеләнгән форма(1 нче күшымта) буенча хат-гариза бирә, анда утыртмаларның саны, исеме, аларның торышы, кисү урыны һәм аны нигезләү күрсәтелергә тиеш. Гаризага түбәндәгә документлар теркәлә:

3.3.1. шәхесне раслаучы документлар;

3.3.2. вәкилнең (әгәргариза бирүче исеменнән вәкил эшләсә) вәкаләтләрен раслаучы документ;

3.3.3. участокның якындагы корылмаларга кадәр яки киселергә тиешле яшел үсентеләр төшерелгән башка юнәлешләргә кадәр схемасы;

3.3.4. әгәр жир кишәрлеке Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлекенә хокук билгеләүче һәм хокукны раслый торган документларның таныкланган күчермәләре;

3.3.5. биналар һәм корылмалар төзегендә, габаритларга эләгә торган яшел үсентеләр киселгән очракта, расланган проект документлары;

3.3.6. территория хужалары белән яшел утыртмаларны кисү һәм күчереп утырту шартларын килештерү;

3.3.7. утыртмаларны утыртканда яки күчереп утыртканда, инженерлык чөлтәрләре вәкилләре белән килештерү(жир эшләрен башкаруга ордер ачу белән бергә).

3.3.8. Россия Федерациясе законнары нигезендә башкару срокы житкән Россия Федерациясе бюджет система бюджетларына салымнар, жыемнар һәм башка мәжбүри түләүләр буенча бурыч булмау турында белешмә (авария хәлләренә бәйле очраклардан тыш).

3.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты, хат-гариза кергәннән соң, гариза бирүчегә әлеге эш төрен үткәрүгә рөхсәт бирүче махсуслаштырылган оешмага түбәндәгә документларны алу өчен мөрәжәгать итәргә тәкъдим итә:

3.4.1. яшел утыртмаларның исәп-хисап ведомосте;

3.4.2. агач-куак киселергә тиешле категориянең санын, төрен билгеләү максатында төзелә торган яшел утыртмаларны натураль техник тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен түләү хисабы. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2007 елның 22 маенданы 310 санлы карары белән расланган ставкалар нигезендәаерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкару гариза бирүче хисабына башкарыла.

Рөхсәтнең гамәлдә булу вакыты – 90 көн.

3.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты Гариза бирүченең хат-гаризасы, яшел утыртмаларны натураль техник тикшерү акты, киселгән агач өчен түләү бәясе нигезендә башкарма комитет житәкчесенең авыл жирлегендә яшел утыртмаларны кисүгэ рөхсәт бирү туринда карарын әзерли.

3.6. Эшләр башкаруга рөхсәт алган очракта, аның мәнфәгатьләрендә яшел үсентеләр юкка чыгарылган мөрәжәгать итүче, яшел утыртмаларны кискән өчен әлеге Нигезләмә нигезендә түләү кертергә һәм компенсацион яшелләндерү үткәрү туринда раслаучы документлар тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм қуакларны кискән өчен түләү Гариза бирүче тарафыннан авыл жирлеге бюджетына күчерелә.

3.8. Яшел утыртмаларны кисү буенча эшләр билгеләнгән нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә Гариза бирүче акчалары хисабына башкарыла. Агачларны аттестацияләнгән белгечләргә генә кисәргә рөхсәт ителә.

3.9. Киселгән яшел утыртмаларны кискәләү, төяу һәм чыгару эш башланган көннән алыш өч көн эчендә гариза бирүче акчалары хисабына башкарыла. Киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән калдыкларны эш башкарған урында саклау тыела.

3.10. Агач кисү урыны белән чиктәш территориядә газонга, яшел үсентеләргә зиян килгән очракта, эшләр башкаручы, территория хужасы һәм контроль органнары белән аларның компетенциясе чикләрендә килешенгән вакытта (ләкин зиян китергән вакыттан ярты елдан да соң түгел) аларны мәжбүри рәвештә яңадан торғыза.

3.11. Агач кисү өчен түләү кертмичә, агач һәм қуакларны кисү түбәндәге очракларда авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан рөхсәт ителә ала:

3.11.1. карап-тәрбияләү вакытында кисүләр, санитар кисүләр һәм яшел утыртмаларны реконструкцияләү;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капиталь инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.11.3. Дәүләт эпидемиология күзәтчелеге бәяләмәсе булса, торак һәм жәмәгать биналарында яктылык режимын бозган агач һәм қуакларны кисү;

3.11.4. авария хәлендә булган (аварга мөмкин булган, корыган) агачларны һәм қуакларны кисү.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел утыртмаларны кисүче Гариза бирүчегә авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсацион яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.13. Авария хәлендәге, корыган һәм иминлеккә куркыныч тудыручы яшел утыртмалар комиссия тикшерүе акты нигезендә (2 күшымта) киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 статьясы буенча жир кишәрлегендә, гражданинга яки юридик затка милек итеп тапшырылғаннан соң, хужалык эшчәнлеге нәтиҗәсендә яисә табигый рәвештә барлыкка килгәнагач-куак үсемлекләре аның үз милке булып тора һәм ул алар белән үзе теләгәнчә эш итә.

3.15. Рөхсәтsez кисү яки яшел утыртмаларны юкка чыгару дип таныла:

3.15.1. рөхсәт кәгазендә күрсәтелмәгән участокта, күләмдә һәм утыртмаларның кисү;

3.15.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтиҗәсендә агач һәм қуакларны юк итү яки зиян китерү;

3.15.3. кәүсәләргә тимер чыбыктан божралар кигезү яки кәүсәне астан кисү;

3.15.4. үсешен туктату дәрәҗәсенә кадәр үсеп утырган агач һәм қуакларга зиян салу;

3.15.5. агач һәм қуакларны ташландык сулар, химик матдәләр, калдыклар белән заарлау;

3.15.6. корыган агачларны үз белдеген белән кисү;

3.15.7 үсеп утырган агач һәм қуакларга башка төрле зиян салу.

3.16. Дәүләт урман фондында булган агачларны һәм қуакларны кисү маҳсус вәкаләтле дәүләт органнары биргән рөхсәтләр нигезендә башкарыла.

3.17. Әлеге нигезләмәне бозып, агач һәм қуакларны бетерү үз белдеген белән утыртмаларны кисүне анлата һәм Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм жинаять җаваплылыгына тартыла. Авыл жирлеге территориясендә әлеге нигезләмә кагыйдәләрен үтәүбарлык гражданнар, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәжбүри.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү яшел утыртмаларны рөхсәт белән кискән, аларга законсыз зыян салган яки юк иткән очракларда гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агач, куаклар һәм газоннар утырту өчен яраклы сезонда башкарыла, әмма яшел утыртмаларга зыян китерү яки юк итү фактын билгеләгән вакыттан соң бер елдан да соңга калмычча.

4.2. Компенсацион яшелләндерү гражданнар яисә юридик затлар (алар мәнфәгатьләрендә яки аларның хокукка каршы гамәлләре нәтижәсендә яшел утыртмаларга зыян килгән яки юк ителгән булса) хисыйна башкарыла.

4.3. Элеге нигезләмә нигезендә, яшел үсентеләргә китерелгән зыян табигый формада кайтарылырга тиеш –компенсацион яшелләндерү: 2 коэффиценты белән юк ителгән яшел утыртмаларны яңадан торгызу.

5. Шәһәр төzelеше эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

5.1 Авыл жирлегендә шәһәр төzelеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел утыртмаларны саклау буенча таләпләрне үтәп алыш барыла.

5.2. Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир участоклары төzelеш өчен һәм аларның максатчан билгеләнеше белән бәйле булмаган файдалануга тапшырылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә төzelеш эшләрен оештырганда, проект алды документациясендә киселергә тиешле яшел үсентеләргә бәя булырга тиеш. Бу очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен элеге нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә түләүне алдан керту һәм компенсацион яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшкуарлык эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

6.1. Авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшкуарлык эшчәнлеге, эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларга зыян китерү яисә аларны юкка чыгару тыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Элеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы.

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы
Яңа Тинчәле авыл жирлеге территориясендә
Россия Федерациясе дәүләт урман фонды
жирләренә, физик һәм юридик затларның
хосусый милегендә булган жирләргә көрмәгән
яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында
нигезләмәгә

1 нче күшымта

Буа муниципаль районы Яңа
Тинчәле авыл жирлеге Башарма
комитеты житәкчесенә

(оешма исеме яки исем,фамилиясе,
атасының исеме, адресы)

Яңа Тинчәле авыл жирлеге территориясендә агач-куак үсемлекләрен чикләнгән
кисүгә

ГАРИЗА

Түбәндә урнашкан жир кишәрлегендә агачларны, куалакларны, агач-куак
үсемлекләрен кисүгә рөхсәт бирүгезне сорыйм

(оешма исемен яки исем,фамилиясе, атасының исемен курсәтергә һәм жир кишәрлегенә хокук
төре)

урнашкан торак пункты _____
(торак пункт атамасын курсәтергә)

Жир кишәрлегендә бар:

агач _____ данә.
куак _____ данә

Жир кишәрлеген үзләштерү һәм төзекләндерү процессында агач кису өчен
акча түләргә һәм дендроплан нигезендә яңадан агач-куак үсемлекләрен утыртырга
йөкләмә бирәм.

_____ (Исем, фамилиясе, атасының исеме, имза)

Дата _____

Күшымталар:

1. Беренчел рөхсәт документлары.
2. Жир кишәрлегендә киселергә тиешле яшел үсентеләр төре һәм саны
төшерелгән планы.

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы
Яңа Тинчэле авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе
дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның
хосусый милегендә булган жирләргә көрмәгән яшел утыртмаларны
кисү тәртибе турында нигезләмәгә
2нче күшымта

ЯШЕЛ УТЫРТМАЛАРНЫ КИСЕЛЕРГӘ ТИЕШЛЕ ДИП ТАНУ ТУРЫНДА АКТ

Буа муниципаль районы Яңа Тинчэле авыл жирлеге Башкарма комитеты
«_____» _____ ел

Түбәндәге составтагы комиссия:

- _____
(Исем, фамилиясе, атасының исеме, вазыйфасы)
- _____
(Исем, фамилиясе, атасының исеме, вазыйфасы)
- _____
(Исем, фамилиясе, атасының исеме, вазыйфасы)
яшел утыртмаларны тикшерде.

Тикшерү нәтижәләре түбәндәгләрне билгеләде:

Нәтижәләр:

Комиссия әгъзалары:

1.	_____	(имза)	_____	(Ф. И. А.и.)
2.	_____	(имза)	_____	(Ф. И. А.и.)
3.	_____	(имза)	_____	(Ф. И. А..и.)